

ULFESURFUNUS

Buenos Aires, Año VI N° 103

SARDARABAD

Sábado 26 de enero de 1980

Se cumplió el sueño de todo alumno

Los egresados de los colegios "Marie Manoogian" de la U.G.A.B. y "San Gregorio el Iluminador", frente al Madenatarán (el Museo de Manuscritos Armenios más importante del mundo), en Ereván, capital de Armenia.

ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԸ ՎԵՐԱԳԱՐՉԱՆ ՀԱՅՐԵՆԻՔԷՆ

Յաջողաբար Շաբաթ 19-ի Կիրակի 20 Յունուարին, Պուլենոս Այրես վերադարձան Հ.Բ.Ը.Միութեան Մարի Մանուկեան Կրթական Հաստատութեան եւ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Կրթական Հաստատութեան 1979 տարեշրջանի շրջանաւարտները, որոնք միասնաբար այցելած էին Մայր Հայրենիք եւ հիւրը եղած՝ Սփիւռքահայութեան Հետ Մշակութային Կապի Կոմիտէի:

Այս թիւի 4րդ. եւ 6րդ. էջերով մեր ընթերցողներուն կը հրամանենք այդ այցելութենէն յուսանկարներ

Իսկ ձախին՝ երկու դպրոցներու աշակերտները, իրենց ղեկավարներուն հետ նկարուած Մատենադարանի մուտքի առաջ:

VARTANANTS INMORTAL

Vartanants fue una gesta en defensa de la Fe. Y ocurrió cuando Hazgerd, sha de Irán, amenazó de muerte y exterminio al pueblo armenio si no abjuraba de su fe cristiana.

Allí se agigantó la figura de Vartan Mamigonian, Generalísimo de los Ejércitos Armenios, quien adoctrinó y enfervorizó al pueblo decidiéndolo a enfrentar a un ejército varias veces superior en fuerza y número.

Pero Dios estaba con ellos,

dispuestos a luchar en su nombre y en el de la Patria Armenia para defender su creencia cristiana contra la imposición del credo mazdeista. Y ese 2 de febrero del 451, cuando en el campo de Avarair se enfrentaron las fuerzas armenias y las persas, el pueblo armenio fue derrotado pero mantuvo su religión. Porque tanto fue el valor y el empuje de ese pueblo, que el enemigo no osó cambiarle su fe.

Hoy, a 1529 años de esa gesta patriótica, rendimos homenaje a Mamigonian y a sus héroes reiterando lo que ya manifestáramos con este mismo motivo el año anterior.

"La batalla de Avarair es la marcha triunfal del Espíritu Armenio. Parece un trozo musical cuyo tema es la visión de ese Espíritu que relata la verdad eterna y el convencimiento profundo de lo valioso de la vida, la resistencia y el heroísmo espiritual.

El autor de la Marcha de Vartanants es el pueblo armenio, alimentado por la doctrina cristiana y capaz de mantenerse fiel hasta la muerte a la verdad, a su amor por la patria y a los valores espirituales y eternos de su pueblo".

HASTA MARZO...

Como es habitual, esta entrega de SARDARABAD marca el final de nuestra actividad del año. Febrero es nuestro mes de receso, que aprovechamos para tomarnos un descanso. Volveremos en la primera quincena de marzo con nuevos bríos, nueva información, pero en la línea que siempre nos ha identificado.

LOS 202 AÑOS DE UN HEROE

Yapeyú, Bailén, San Lorenzo, Alto Perú, Mendoza, Los Andes, Chacabuco, Maipú, Chile, Perú, Guayaquil, Boulogne Sur Mer: hitos en la vida del héroe máximo de la argentinidad. Hechos singulares en el desarrollo histórico argentino, desde el nacimiento hasta la muerte de quien por su hidalguía, por sus virtudes cívicas y militares, y por su patriotismo, fue nominado por el mundo como "El Gran Capitán". A él, a don José de San Martín, rendimos nuestro homenaje al cumplirse 202 años de su nacimiento.

ՄԵՐ ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Ամառնային արձակուրդներու պատճառով, Փետրուարի ընթացքին Մարտարապատի երկու թիւերը լոյս պիտի չտեսնեն: Թերթի 104րդ թիւը լոյս պիտի տեսնէ Մարտի առաջին շաբթուայ ընթացքին:

Բարի արձակուրդ կը մաղթենք մեր բոլոր գործակիցներուն եւ բաժանորդներուն:

ARMENIA, FOCO DE CIVILIZACION

Con el correr del tiempo, la colonia armenia está adquiriendo cada vez más importancia en los países de habla castellana y Brasil. Cada barco que cruza el océano trae un nuevo contingente de armenios que vienen desde las tierras del Cercano Oriente a las playas de la América del Sur, en busca de sosiego político y trabajo. Estos son los restos de un antiguo pueblo, el primero que aceptó el cristianismo oficialmente como religión nacional. Eso le valió el ser perseguido y masacrado con saña perseverante, a través de los siglos, por las hordas asiáticas mongólicas y semíticas mahometanas que invadieron repetidas veces, y finalmente ocuparon definitivamente, su suelo natal. Pero no lograron destruir su cultura propia, colorida y rica, la segunda después de la cultura de los pueblos clásicos de la cuenca del Mediterráneo. Esta cultura original, cristiana, tan poco conocida, es valiosa desde el punto de vista universal, y fue mantenida por los armenios cual una bandera izada sobre una pequeña isla combatida por las olas embravecidas del mar circundante. Ellos supieron fomentarla y mantenerla en alto, a pesar de las tribulaciones indecibles a que se vieron incesantemente sometidos, durante dos milenios.

En efecto, el solar patrio de los armenios, que se encuentra en una de las encrucijadas estratégicas más frecuentadas del mundo, no sólo por su posición geográfica, sino también por la característica racial de sus habitantes, eminentemente adaptable y progresista,

ha tenido la virtud histórica de ser receptor y trasmisor de las culturas occidentales y orientales que fluían, por una parte, de los pueblos refinados de Grecia, Roma, Palestina y Egipto hacia Oriente, y, por otra, de los persas, mongoles y tártaros hacia el Occidente. Además, sirvió como baluarte inexpugnable contra las invasiones de los hordas asiáticas y semitas que cuando finalmente llegaron a las puertas de Constantinopla, en 1453, ya Europa habíase despertado del letargo de la Edad Media para resistir el peligro mortal que amenazaba no sólo el continente europeo sino también toda la herencia cristiana y los pueblos cristianos occidentales. Ya ante que Alejandro Magno ocupara el Oriente, Armenia tenía una cultura bien desarrollada que, aunque carecía de literatura propia que revelara su contenido, era una de las más progresistas de la antigüedad, según lo comprueban las excavaciones de las antiguas ruinas, las historias de los pueblos que estuvieron en contacto con ella, y la tradición transmitida oralmente hasta el siglo V de nuestra era, cuando con la invención del alfabeto armenio comenzó la era literaria. Así, pues, la civilización de la antigüedad tuvo un foco en la alta meseta de Armenia, si bien, desgraciadamente, las adversas circunstancias políticas no permitieron su florecimiento.

(Fragmento del prólogo a la obra "Historia de la Educación en Armenia" del Prof. Kevork A. Sarafian, escrito por el pastor José Moussayan, en diciembre de 1952)

ANA ASLAN, LA DOCTORA ARMENIA QUE ELIMINO LA VEJEZ.

Lo siguiente son algunas notas del artículo que sobre Ana Aslan y su famoso Gerovital publicara Hazel Lowe en Montreal Gazette, el 17 de noviembre pasado.

Ana Aslan, como sabemos, es una científica armenia que, desde hace varias décadas se encuentra trabajando en Rumania procurando contrarrestar el efecto pernicioso del paso de los años.

Al presente parece haberlo logrado con el empleo de la procaína, droga de fundamental intervención en su difundido medicamento Gerovital, destinado a prolongar la juventud.

A este respecto y según el Profesor Hulita, paciente y colaborador de la doctora Aslan, la vida empieza a los 80, y no a los 40 como antes dijera el famoso Dale Carnegie.

"El estaba muy deprimido cuando vino aquí, dice la doctora Aslan, recordando el día en que un desesperado viudo entró en su oficina convencido de que su vida útil había terminado." "El vino aquí por su tratamiento -continúa- y decidió quedarse con nosotros una vez que recuperó sus deseos de trabajar, añade la doctora quien, a los 83 años, aparece tan joven y activa como sus pacientes.

El profesor Hulita no está solo en su entusiasmo a favor de la procaína, la droga que ha generado una controversia en la prensa internacional de las últimas décadas. El es uno de los cientos de casos controlados

entre los 80 y 100 años y tratados sucesivamente con la fórmula de la doctora Aslan desde 1957, año en que Gerovital adquirió licencia en Rumania como regenerador positivo de la ancianidad.

EMPRESARIOS ARMENIOS EN EL MUNDO:

Taro Alepian, vicepresidente de SNC

SNC es un importante Grupo Organizador de obras de Construcción e Ingeniería, con asiento en Canadá, y cuyo staff alcanza a 3000 profesionales y funcionarios.

Precisamente allí, Taro Alepian acaba de ser promovido a la Vicepresidencia y Gerencia General de la empresa, tras haberse desempeñado como vicepresidente de marketing y también de administración.

Taro Alepian, bien conocida personalidad de la comunidad armenia de Montreal, registra una actividad comunitaria desempeñada en diferentes comités de AGBU, en la Escuela Alex Manoogian, en la Iglesia Armenia de San Gregorio y en

la Asociación Cultural Tekeyan. Hombre de talento, se graduó en 1967 en McGill con distinción especial en Ingeniería Química.

"Nosotros manejamos proyectos en alrededor de 50 países del mundo, por varios billones de dólares," dice Taro Alepian. "Los mayores proyectos son en Arabia Saudita, Irlanda y Corea, cada uno por cientos de millones de dólares. Los ingresos anuales por las actividades del Grupo SNC superan los cien millones de dólares".

Dr. PEDRO BALASSANIAN

Dentista Cirujano
Ascuénaga 368, P. 1 - Dt. 2
Pedir hora al Tel. 47-7876

Escola da União Geral Armênia de Beneficência

Finalmente a Coletividade Armênia de São Paulo tem a sua disposição a Escola da União Geral Armênia de Beneficência. Para o leitor, a primeira vista, a Escola poderá ser uma surpresa, todavia para a diretoria ela representa a realização de uma caminhada de há muito iniciada para o objetivo almejado, que lenta e obstinadamente foi vencendo etapas, transpondo obstáculos, firmando alicerces, frutos de longas pesquisas, estudos e debates tomados por base a tradição de escolas armênias em quase todas as coletividades Armênias do mundo. Enfim, este é um ideal que todos nós aceitamos e assumimos ao ligar nossos nomes ao quadro associativo ou diretivo da UGAB.

A Escola que teremos, não tem objetivos competitivos, pois a população escolar de filhos de armenios pode, perfeitamente, absorver o número de vagas oferecidas por todas as escolas armênias de São Paulo. A nossa meta prioritária é oferecer uma nova opção de ensino; para tanto nos prontificamos, a exemplo de todas as escolas da UGAB,

manter um elevado nível de aprendizado no que diz respeito ao currículo escolar, manter o aluno na escola em regime de semi-internato, numa grande área onde poderá, com a supervisão de professores altamente especializados, revisar as matérias lecionadas num maior número de aulas da língua armênia e cursos del complementação escolar.

Para o ano letivo de 1980, na sede da UGAB, onde funcionará a escola, para crianças de 4 a 6 anos de ambos os sexos, estarão funcionando as 3 classes da pré-escola - MATERNAL, JARDIM DA INFANCIA e PRE-PRIMARIO. Em 1981 teremos a Escola de 1º. Grau. A Diretoria, o Conselho Educativo e a Direção da Escola estão a disposição de todos para receber sugestões e aceitar toda colaboração que for oferecida.

Diante do quadro exposto, a efetivação do êxito deste longo trabalho depende, acima de tudo, do papel a ser desempenhado pela Família Armênia, que no anseio de salvaguardar nossos costumes, nossa língua, nossa cultura, cabe-lhe divulgar e arregimentar matrículas de seus e dos filhos de armenios na ESCOLA da União Geral Armênia de Beneficência.

RIGAR'S
Camisaria exclusiva

Periódico Armenio
"SARDARABAD"

Redacción y Administración
Encl. Niceto Vega 4779
Capital Federal

Director
NAHABET NAHABETIAN

Corresponsalia, receptoria de avisos y suscripciones en:

BRASIL

Sr. S. Hrair Chahinian
Av. Caxingui 191 - Ap. 84
Cep. 05579 - SAN PABLO
TEL. 813-6731

URUGUAY

Sr. Alberto Kermanian
Brito del Pino 1472 Ap. 1
Montevideo: Tel. 98-7230

CORDOBA

Sr. Carlos Giovoglianian
Libertad 1890
Cordoba: Tel. 51-7409

Registro Nacional de Prop. Intelectual: N° 1427944

M&M

MACIPE-MINASSIAN

M T de ALVEAR 628-L 22 Capital Federal

DESPACHANTES DE ADUANA
IMPORTACION - EXPORTACION
MUDANZAS INTERNACIONALES

825-8572
Tel 771-9422
32-4144

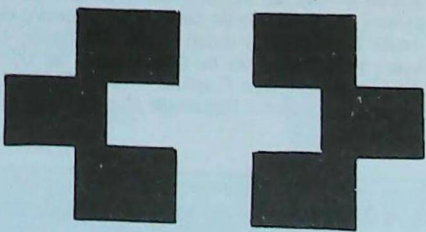
20% sobre precios al público para reuniones sociales, fiestas, escuelas de descuento e instituciones benéficas armenias

Heladería
IAN

Av. Santa Fe 3814

Especialidad en postres helados armenios. Elaboración propia

T.E. 72-3038

SUIZO ARGENTINA
COMPANIA DE SEGUROS S.A.

Maipú 42 - 5° - 6° - 7° Pisos - T.E. 30-6071/8 Bs. Air

NERCES BALIAN S.A.C.I.A.F.I.

CONCESIONARIO OFICIAL IKA-RENAULT
JEEP - RAMBLER - TORINO - RENAULT

LAS FLORES 499 - WILDE

TEL. 207-7139

El subterráneo de Ereván

El Comité Ejecutivo de la ciudad de Ereván acaba de aprobar los nombres de nueve estaciones de la primera sección del subterráneo que pronto surcará el subsuelo de la ciudad.

La construcción de las grandes estaciones se procura sea decorada con estilo nacional y utilizando materiales propios del

lugar.

Entre los nombres de algunas de las estaciones se mencionan:

"De la Amistad", "De la Juventud" y "Oktemberyan."

Cuando esté en funcionamiento, el Metro de Ereván se constituirá en el octavo tren subterráneo de la Unión Soviética.

NOVEDADES MUSICALES

A. KHACHATURIAN. Suite del Ballet "KAHIANE", Orquesta Nacional Filarmónica. Dirigida por el maestro Loris Tjekarvurian. Sábado 26 de Enero de 1980 a las 22 horas. L.R.A. Radio Nacional en 870 Kgrtz.

Radio Continental en F.M. 105,5 Mghertz., ha de irradiar el viernes 15 de Febrero a las 17 y 10 horas, Violín y orquesta de A. Khachaturián. David Oistrajt (violín) y Orquesta Sinfónica de la U.R.S.S. dirigida por el autor.

A. KHACHATURIAN. Suite del Ballet "MASCARADA", por Orquesta Filarmónica de Viena, dirigida por el autor. Viernes 14 de Febrero a las 17 y 10 hs., por L.S. 5 Radio Continental F.M. Stereo en 105, 5 Mghertz. En el mismo horario y emisora se ha de escuchar, la

suite del Ballet "Khaiane", por la orquesta Sinfónica de Radio Moscú, dirigida por Gennady Rozsesvenski.

Opera "SAYAT NOVA", de Alexander Harutunián. Estreno sudamericano y en primera audición Radial. Grabación realizada por Coros y Orquesta, Solistas de la Opera del Estado de Armenia, bajo la dirección del autor. Esta grabación ha sido una gentileza de la Fundación Alex Manoogian de Detroit EE.UU. Organizada por la Comisión de Cultura de la U.G.A.B. de Buenos Aires. Se ha de transmitir, el día miércoles 5 de Marzo a las 23 horas, por L.R. 5 Radio Rivadavia. en F.F. Stereo, en 103, 1 Mghrtz. Recomendamos su audición.

Sarkis Kabadaian
Bs. Aires, 16 de Enero de 1980.

Recomendamos ver:

EXPRESO DE MEDIANOCHE

Escena del primer juicio.

Tremenda, sádica, escalofriante. Pero reveladora de una manera de ser: la más inhumana, la más salvaje. Se desarrolla en las prisiones turcas contemporáneas y, como dijera César Magrini en "El Cronista Comercial", "la historia es ácida, lacerante, cruel, y por desgracia, cierta".

Por eso la recomendamos: porque revela un trato, una conciencia, y puede servir de relación con el trato recibido por nuestros hermanos en otras épocas. Aunque el protagonista nada tenga que ver con ellos, y el delito por el cual es condenado se contraponga a la inocencia que valió el martirio a los armenios inmolados en el genocidio.

Por otra parte, la película es una joya de color, fotografía e

interpretación. Brad Davis, el protagonista, debuta con excepcional calidad, estupendamente secundado por Irene Miracle, otra actriz que recién empieza.

Una película excelente que, aunque de contenido fuerte, no

debemos dejar de ver para asociar, para recordar; para penetrarnos de lo que fue el sufrimiento de nuestros hermanos, orar por ellos y tenerlos presentes en nuestro pensamiento.

IMPRESIONES SOLIS

- FOTOCOMPOSICIÓN
  - FOTOMECAÁNICA
  - ARMADO y DIAGRAMACIÓN
  - FOTOLITOS y PELÍCULAS
  - IMPRESIÓN EN OFFSET
- CNEL. NICETO VEGA 4779 cap.

DR. EDUARDO BALABANIAN

odontólogo
Doc. Cat. Operatoria
Facultad de Odontología,
U.B.A.

Av. Callao 441 3º C
Tel. 49-7919
Lun., Mier., Vier - 17-21hs.

Dra. Iskouhi Nourian de Horikian

Médica del Servicio de Cirugía General
del Hospital R. Finochietto
Servicio Vascular

Jefa de trabajo práctico de Cirugía

Lacarra 22 AVELLANEDA
Lunes, Miércoles y Jueves 14.00 a 19.00 Pedir hora a Tel: 204-9196

dikris

Nuevo concepto en la
distribución de artículos para
la industria del calzado.

VIRGILIO 2956
TEL. 53-4232

BUENOS AIRES

Dr. Arturo Balassanian

Escribano

Jefe de Trabajos Prácticos
Derecho Civil IV
Facultad de Derecho, U.B.A.
Florida 716, 1º E Tel: 392-3065
3503
2768

RIGAR'S
Comisión exclusiva

BODAS DE ORO

HETESIA

1930-1980

EL GRATO ACONTECIMIENTO DE CUMPLIR 50 AÑOS DE RESPONSABLE ACTIVIDAD COMERCIAL, QUE USTEDES HAN CONSTATADO A TRAVES DE NUESTRAS CORDIALES RELACIONES, NOS COLMA DE ALEGRIA Y SATISFACCION QUE QUEREMOS COMPARTIR CON USTEDES; DESEANDOLE UN FELIZ Y PROSPERO AÑO NUEVO.

FELIZ 1980

SARAFIAN H. S.A.
COMERCIAL E INDUSTRIAL

ESTUDIO JURIDICO

Dr. Bautista
KUYUMDJIAN
Tucumán 1438-Piso 7

Tel.: 40-6809
40-7112
49-7049

EL SUEÑO A TRAVES DE LAS FOTOS

Los alumnos del "Marie Manoogian" Y "San Gregorio" junto a la comisión directiva del Comité de Relaciones Culturales para la diáspora.

Մարի Մանուկեան Կրթ-
 Հաստատութեան եւ Ս.
 Գրիգոր Լուսաւորիչ
 Կրթ. Հաստատութեան
 աշակերտները նկար-
 ուած Սփիւռքահայու-
 թեան Հետ Մշակութա-
 յին Կապի Կոմիտէի ղե-
 կավարութեան եւ Հայ-
 րենիքի Ձայնի խմբագ-
 րական կազմի հետ, 3
 Յունուար 1980.-

Los alumnos del Marie Manoogian viven la historia armenia junto al monumento de Sasuntzi Tavit.

Բարեգործականի աշա-
 կերտները կը վերապրին
 իրենց պատմութիւնը Սա-
 սունցի Դաւիթի ձիւնա-
 ծածկ արձանին առաջ,
 31 Դեկտեմբեր 1979.-

Claudia Isordia

Alumnos del Marie Manoogian junto al monumen-
 to del heróe del siglo V San Vartan Mamigonian.

Հ.Բ.Ը.Միութեան աշակերտները, երուանդ
 Քոչարի վերջին ստեղծագործութիւնը հանդի-
 սացող, Վարդան Մամիկոնեանի յուշարձանին
 առաջ. 4 Յունուար 1980.-

Sábado 19 de 1980: el regreso del grupo Marie Manoogian, en el aeropuerto de Ezeiza. Al día siguiente arribó a Ezeiza el grupo de San Gregorio.

Վերադարձ Պուէնոս Այրէս, 19 Յունուար 1980.-

M. Kerkikian

DONACIONES IN LIEU DE FLEURS POR FALLECIMIENTO DEL SR. HAIGAZUN TCHALIAN Q.E.P.D.

Ողբ. Հնկ. Հայկազուն Չալեանի մահուան առթիւ, փոխան ծաղիկեպակի, եղան հետեւեալ նուիրատուութիւնները.-

A U.C.A. DE MARASH ՄԱՐԱՇԻ ՀԱՅՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Sr. Manuel Dissoyan y Sra.	250.000
Sr. Alberto Kamburian y Sra.	100.000
Sr. Arsen Yernazian e Hijos	100.000
Sres. Haig y Nubar Lomlomdjian	100.000
Poshian Hnos.	100.000
Sr. Nahabet Nahabetian y Flia.	100.000
Sr. Hovsep Youssefian	100.000
Sr. Antranik Vaneskeheian	100.000
Sr. Esteban Adjemian	100.000
Sr. Eduardo Yernazian	100.000
Sr. Minas Bartamian	100.000
Sr. Haig Emirian	100.000
Sr. Barkev Der Garabetian y Sra.	100.000
Sr. Juan Yernazian	100.000
Sr. Jachik Pachanian	100.000
Hijo de Joren Mundjian	100.000
Sr. Ricardo Yernazian	50.000
Sr. Garabed Orchanian	50.000
Sr. Kevork Akrabian	50.000
Sr. Gregorio Baklaian	50.000
Sr. Gregorio Markarian	50.000
Sra. Hranush Balian	50.000
Conj. Tatul Altunian	50.000
Sr. Vartan Shahinian y Sra.	50.000
Dr. Esteban Ohannessian y Sra.	50.000
Dr. Pascual Ohanian y Sra.	50.000
Dr. Guillermo Moumdjian y Sra.	50.000
Dr. Daniel Vaneskeheian y Sra.	50.000
Hijos de Bedros Koutoundjian	50.000
Cacho Guetzoian	20.000

Sr. Juan Yernazian y Sra.	100.000
Familia Missirian	100.000
Sra. Ermon Sarian	100.000
Sr. Eduardo Yernazian y Sra.	100.000
Sr. Rafael Balassanian y Sra.	50.000
Sr. Agop Babouian	50.000
Conjunto Tatul Altounian	50.000
Sr. Garabed Baboian	50.000
Sr. Puzant Kidjekouchian y Sra.	50.000
Sr. Dikran Artunian	50.000
Sra. Maria Tosunian	30.000

A U.G.A.B.

Հ.Բ.Ը.ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Sr. José Yousefian e hijos	500.000
Sr. Haig Emirian y Sra.	500.000
Sr. Simón Tutundjian	500.000
Agrest S.A.	250.000
U.C.A. de Marash	250.000
Sr. Hagop Nacachian y Sra.	200.000
Sr. Zohrab Der Garabetian y Sra.	200.000
Sr. Barkev Der garabetian y Sra.	200.000
Sr. Nahabet Nahabetian y flia.	200.000
Sr. José Narkizian y Sra.	200.000
Sr. Ricardo Manoukian	200.000
Sr. Antranig Vaneskeheian	200.000
Sr. Daniel Vaneskeheian y Sra.	200.000
Sr. Antranig Ekshian y Sra.	100.000
Sr. Santiago Ismirlian	100.000
Sr. Vahram Jairabedian y Sra.	100.000
Sr. Alberto Balian y Sra.	100.000
Sr. Armando Balassanian y Sra.	100.000
Sr. Pablo Sarafian y flia.	100.000
Sr. Alberto Kambourian y Sra.	100.000
Sr. Jorge Sarafian y Sra.	100.000
Sr. Eduardo Yernazian y Sra.	100.000
Sr. Hagop Minassian y Sra.	100.000
Sr. Gregorio Marcarian	100.000
Sr. Juan Yernazian y Sra.	100.000
Srs. José M. Santangelo y Eduardo Sanlarcángelo	100.000
Familia Missirian	100.000
Avedis Maldjian al fondo Rosana Maldjian	100.000
Haig Shahinian y Sra.	100.000
Sr. Garbis Malkassian y Sra.	50.000
Dr. Sarkis Balassanian	50.000
Sr. Rafael Balassanian y Sra.	50.000
Sr. Melik Kafafian y Sra.	50.000
Sr. Hovhannes Zeitounlian	50.000
Sr. Jorge Keshishian y flia	50.000
Sr. Tigran Ter-Akopian	50.000
Sr. Agop Babouian	50.000
Sra. Rasmouhi Khurlopian	50.000
Sr. Haigazun Balassanian y Sra.	30.000
Sr. Alicia Aghasarian	30.000
Sr. Mihran Tagtachian	20.000

A SARDARABAD

ՍԱՐՏԱՐԱՊԱՏԻՆ

Sr. Nahabet Nahabetian y flia.	500.000
U.G.A. de Marash	250.000
Sr. Haig Shahinian y Sra.	200.000
Sr. Vartan Shahinian y Sra.	200.000
Sr. Mihran Sarafian y Sra.	200.000
Sr. Barkev Der Garabetian y Sra.	200.000
Sr. Haig Emirian y Sra.	200.000
Sr. Krikor Nourian y Sra.	200.000
Sr. Armando Balassanian y Sra.	200.000
Sr. José Yousefian y Sra.	100.000
Sr. Arturo Sarian y Sra.	100.000
Sr. Ricardo Manoukian	100.000
Sr. Antranig Vaneskeheian	100.000
Sr. Alberto Balian y Sra.	100.000
Sr. Alberto Kambourian y flia.	100.000
Sr. Jorge Sarafian y flia.	100.000
Sr. Eduardo Guezikaraian y Sra.	100.000
Sr. Aram Donikian y Sra.	100.000

Premian trabajos médicos en el Hospital Pirovano

Finalizadas las Jornadas Científicas Médicas-Quirúrgicas del Hospital General de Agudos Dr. L. Pirovano, realizadas en el mes de noviembre, se resolvió otorgar el Premio Medicina al trabajo titulado: "Prueba de Esfuerzo Graduado." Su valor diagnóstico y pronóstico en distintas cardiopatías. Nuestra experiencia en 1005 pruebas efectuadas, de los Dres. Jorge R. Parano, Norberto Goncalves Borrega, Henoch Krongold, Sarkis Balassanian, quies es jefe de la división de Cardiología del Hospital L. Pirovano. Además es docente de Medicina Interna de la Universidad de Buenos Aires.

Obtuvo los premios Francisco C. Arrillaga de la Facultad de Medicina de Buenos Aires (1970); Sociedad de Medicina Interna (1974...); Primer Premio de las Jornadas Científicas del Hospital Alvear (1974) y (1978); Luis Sivori de Cardiología de la Facultad de Medicina de Buenos Aires (1978).

Miembro titular de las sociedades Argentinas de Cardiología y de Medicina Interna, coautor del libro "Enfermedades Cardiovasculares" y de numerosas publicaciones en revistas nacionales y extranjeras de la especialidad.

REGISTROS

Nacimientos:

Alexis Andrés Youssefian
El hijo de Andrés y Liliana Youssefian acaba de llegar para alegría de su hogar, y también de sus abuelos Vanik y Alicia Hossian y Suren y Nelly Youssefian.

Fallecimientos:

Krikor Mateossian.

Poco antes de terminar el año, dejó de existir en nuestra ciudad, tras una corta enfermedad, el señor Krikor Mateossian, esposo de la señora Mariam y padre de Ohannes y Hratch.

Apegado a las costumbres y tradiciones armenias, Krikor Mateossian fue fiel creyente en la Iglesia Apostólica Armenia, y ya que Grecia -cuya diáspora integró durante muchos años- fue miembro de la Unión General Armenia de Beneficencia, cuyo aporte a las instituciones comunitarias fue continuado por sus hijos. Particularmente Ohannes Mateossian fue durante años dirigente de Liga de Jóvenes, y también desde tiempo atrás integra el Consejo Directivo de la filial Buenos Aires de la UGAB. Sus restos fueron sepultados en el Cementerio armenio.

Dikran Manoukian.

Falleció el 11 de enero. Casado con Alicia Manoukian, son sus hijos Eduardo, Ricardo y Victor. Eficaz dirigente de la Iglesia Evangélica Armenia durante muchos años, luchó permanentemente por la difusión de la palabra del Señor y por el mantenimiento de las tradiciones armenias. Sus restos recibieron cristiana sepultura en el Cementerio Británico.

Eghishe Balian

Esposo de la señora Nevert y Padre de Martón y Toros, la desaparición del señor Eghishe Balian enluta a las familias Balian, Elmekdjian y Massardjian.

Uno de los miembros más antiguos de nuestra comunidad el señor Eghishe Balian, fallecido el 13 de enero, pertenecía a una tradicional familia oriunda de Marash, participando activamente en la vida de la colectividad. Su hijo Martun es uno de los fundadores de la Liga de Jóvenes de la UGAB de Buenos Aires.

Maro Horikian de Harutiunian

Falleció el 13 de enero, a la temprana edad de 42 años. Lamentan su deceso su esposo, sus 3 hijas, como así también las familias Horikian y Harutiunian

Daniel Tanielian

Falleció el día 23 de Enero en la ciudad de Buenos Aires. Su desaparición enluta el hogar que constituyera con su esposa Rosa Mergherian, su hija Betty Tanielian, y su hijo Juan Tanielian. Fue un destacado empresario en la industria alfombrera, como así también un activo socio de la Unión General Armenia de Cultura Física.

INSTITUTO INCORPORADO MARIE MANOOGIAN

ABIERTA LA INSCRIPCION

Jardin de Infantes 3, 4 y 5 años

AÑO

Primario 1º, 2º, 3º, 4º y 5º grado

LECTIVO

1980

Secundario Nacional, Ciclo Básico

Bachillerato 1º a 5º año

EN SUS NUEVAS INSTALACIONES DEL COMPLEJO EDUCACIONAL, CULTURAL, SOCIAL y DEPORTIVO ALEX MANOOGIAN

INTEGRE A SUS HIJOS A LA COMUNIDAD ARMENIA DESDE PARECORDZAGAN

Informes e inscripciones. Lunes a Viernes 8:30 a 12:30

Acevedo 1322 773-2820 722-2617

Unión General Armenia de Beneficencia

*Colegio Integral Armenio "Nubarian"
Instituto Secundario Armenio "Alex Manoogian"*

Cursos 1980

- Preescolar - Desde los 3 años.
- Primaria - 6 años
- Secundaria Básica - 1º, 2º y 3º
- Secundaria Superior - 1º, 2º y 3er Bachillerato Diversificado
- Habilitado en Primaria y Secundaria
- Actividades extracurriculares: Idioma Armenio, Historia Armenia.
- Idioma Inglés a partir del 4º año primario
- Canto coral integral
- Educación Física en el Gimnasio Misak Kouyoundjian
- Danzas Folclóricas: armenia y nacional.
- Coros polifónicos
- Banda rítmica
- Orientación vocacional

Agraciada 2850
Teléfono 28-0628

ՈՍԿԵԱՅ ՅՈՒԲԵԼԵԱՆ ԵՐԳԱՀԱՆ-ԽՄԲԱՎԱՐ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆԻ

ԱՆՄՈՒԱՆԱԼԻ ՕՐԵՐ

Ինչպես մեր այս թիւով կը հաղորդենք, հայրենիք կատարած իրենց շրջագայութենէն քաղաքս վերադարձան Մարի Մանուկեան Կրթ-հաստատութեան եւ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ վարժարանի 1979 տարեշրջանի շրջանաւարտները:

Ստորեւ կը ներկայացնենք, այցելու աշակերտներէն՝ Քլաուտիա Իգլիբիանի տպաւորութիւնները:

Ընդառաջելով Սարտարապատի խնդրանքին, արագօրէն թուղթին կը յանձնեմ իմ համեստ տպաւորութիւններս, որոնք ստացայ դէպի Հայրենիք այցելութենէս:

Հ.Բ.Ը.Միութեան Մարի Մանուկեան Կրթական Հաստատութեան 1979 տարեշրջանի 18 շրջանաւարտներս, դեկտեմբերեան մեր տնօրէն Պրն. Գէորգ Մարաչեանի եւ պատուոյ ընկերակցութեամբ Միութեան Բարերար Անդամ Տէր եւ Տիկին Հայկ եւ Պերճուհի Էմիրեաններու, Կիրակի, 30 Դեկտեմբերին, Երեւանի ժամանակով ժամը 17:33ին, երբ վայրէջք կը կատարէինք դէպի Երեւանի օդակայանը, կարծէք իր պանդուխտ պատկերներուն բարի գալուստ մաղթելու համար, մեր սրբազան Արարատ լեռը մէկ կողմ հրած էր զինք շրջապատող ամպերն ու մշուշը եւ հայրական ժպիտով մը կը բարեւէր մեզի: Յուզումս անզսպելի էր եւ տակաւին չեմ գիտեր թէ ուրախութեան թէ՞ տխրութեան արցունքներ էին որ հոսեցան աչքերէս:

Երեւանը իմս էր այլեւս. երազս իրականացած էր. Նոր Տարին դիմաւորեցի Հայրենիքիս մէջ, Սուրբ ծնունդը տօնեցի դարաւոր Ս. Էջմիածինի կամարներու տակ եւ հաղորդութիւն առի Ամենայն Հայոց Հայրապետի Սուրբ Աջն: Տեսայ Սեանայ Լիճը, Միժեռնակաբերդը, խոնարհեցայ եղեռնի զոհերուն անմար կրակին առաջ, հպարտութեամբ քալեցի Սարտարապատի յուշարձանին մէջէն եւ մօտիկէն լսեցի Սիլվա Կապուտիկեանի բանաստեղծական անուշ ձայնը:

Տակաւին շատ բաներ ունիմ ըսելիք Հայրենիքիս մասին, բայց այս առթիւ տրամադրուած ժամանակը քիչ է: Մաղթանքս է որ ամէն հայ երիտասարդ, կեանքի մէջ մտնելէ առաջ, այցելէ Հայրենիք. որովհետեւ այդպիսով՝ աւելի զօրաւոր կամքով պիտի դիմակալէ դժուարութիւնները: Միայն աւելցնեմ որ, վերադարձի օրը, Արարատը չերեւցաւ մեզի. արդէօք նեղուած էր որ կը հեռանայինք իրմէ:

ՔԼԱՍԻՏԻԱ ԻԶՄԻՐԼԵԱՆ

Քլաուտիա Իգլիբիան կը հաղորդուի Ս. Էջմիածնի մէջ

Աթէնքի մէջ, 1928-ին, Համբարձում Պէրպէրեանի տուած առաջին երգահանդէսին խմբանկարը. - Ձախին՝ Խմբավարը, աջին՝ Լուսինահար Գրիգոր Գալստեան, մէջտեղը՝ իր քրոջ աղջիկը՝ մեր ներգուհի:

Անցնող տարուոյս ընթացքին, Հայրենիքի թէ Սփիւռքի կարեւոր կեդրոններուն մէջ նշուեցաւ Երգահան-Խմբավար ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ-ի ստեղծագործութեան Ոսկեայ Յորեկանը:

Յարգանքի տուրք մը տրւած ըլլալու համար տաղանդաւոր Հայ Արուեստագէտին, մտովի կը դառնամ դէպի ես 57 տարիներ, երբ 1922-ին տեղի ունեցաւ հայոց երկրորդ բռնագաղթը՝ համաշխարհային Ա. Պատերազմի արտօն, երբ հրէշ թուրքը ճզմուած գլուխը ցցեց գործի անցաւ, Կիլիկիոյ եւ Փոքր-Ասիոյ մէջ սպանդի համադէս կազմակերպեց: Յաթաղանք կրկին գործեց, անհամար անմեղ Հայ եւ Հիլլէն զոհեր խլեց: Եւ անոնք որ յաջողեցան խուճապահար փախուստ տալ յիշեալ վայրերու արեան խնձոյճներէն, ուսանց սփռուեցան աշխարհի չորս ծագերուն, ուրիշներ՝ միլիոն մը հիլլէներու հետ աւելի քան 120.000 հայ գաղթականներ եւ որքեր-որքուհիներ հիւրընկալուեցան վերաւոր Եւրոպայի հողին վրայ, պատրանաբափի եւ անօգնական:

Սրտամտիկ յիշատակներու դէպ մը թաղուած է այդ անցքերուն տակ...:

Մեր այս նիւթին կապակցութեամբ՝ հարկ է նշել տարեթիւերը. - 1922-1928:

Յիշատակեմք նաեւ շրջանը՝ ուր տեղի ունեցաւ անցքը:

Մայրաքաղաք Աթէնքի արտին վրայ, պատմական Ազրոփոլի Տաճարի ստորոտին, 7-800 կանգուն հեռաւորութեամբ գտնուող Տիքս-Տուրուլի-ն դարձաւ հայոց գաղթակայանը, ուր շուրջ

8000 հայեր, կենցաղային ողբերգական պայմաններու տակ ապրելով, դատապարտուած էին օր-աւոր հալիլու մաշիլ, տրուած ըլլալով որ այդ բազմութեան երեք քառորդը կը բաղկանար մշակէ եւ քանուրթ, որոնց համար գործ կարելի չէր գտնել եւ մնացեալը՝ արհեստաւոր եւ մանր առեւտրական էր:

Ողբալի այս իրողութեան դիմաց, Հայ կեանքը՝ իր բոլոր իրադարձութիւններով սկսած էր մոխիրներու մէջ խլրտիլ եւ փորձել՝ վերաւոր աչքերով արեւին ու կեանքին նայիլ...: Հանրային սատուցեալ կեանքը ձիւնեղ կ'ունենար եւ մշակութային շարժումներու սիրահար ժողովուրդի մը բեկորներն ըլլալու ապացոյցը կը տրուէր, ամէն մարդի մէջ շարժումներ ըստեղծելով: Հայ թէ տեղացի շրթներու վրայ կը հոյովուէր անունը ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆԻ, որ գրադարմով երաժիշտ էր, հայու անկուն կամքն ի սպաս դնելով կը յաճախէր պետական ՕՏՖՈՆ-ը, յոյս կը ներշնչէր, թէ շուտով պիտի արարէր երաժշտական ընթացքը, թեւերը սոթուած՝ գործի լծուելու:

Տաղաւարէ Մատու-Գարոց հիմնուած, Կիլիկիոյ մեծամասամբ մայրենի Լեզուին անտեղեկ մանուկ-պատանիներու հայուն հաւատքն ու հայեցի դաստիարակութիւնն սկսաւ ջամբուիլ: Այսպէս թէ այնպէս, հայ կեանքն սկսաւ խլրտիլ՝ ամէն մարդի ներքին խնթերու շնորհիւ:

Բարեբախտութիւն էր, որ Համբարձում Պէրպէրեանի կողակիցը՝ Տիկին Սրբուհի, վկայեալ մանկաբարձ էր եւ սակայն՝ հատուցումը խղճալի, տրուած ըլլալով որ մերկ

աշխարհ կեղծ մանկիկը կարգաւոր պէս չեմուր ծնողքի էր ու յետեւ Հայուն այդ փոքր մասով հանդերձ, առիտ գիշեր կը փութար բարեկարգ իր պաշտօնը կիրարկելու նորածնի պարագաները շնորհակալութիւններով օրհնութիւններն իբր վարձը ընդունելով...:

Օր մըն ալ հայկական մանուկի մէջ երեցաւ ծնունդով մը...:

Պատրաստուեցէք Համբարձում Պէրպէրեանի երգահան դէսին:

Այդ շրջանին՝ անհատաւոր թուրքի յանդուգն մտաւորական մըն էր ասիկա, որ սակայն յաջողութեամբ պարտուեցաւ, գարնանցեալ Արուեստի մեկնարան Հիլլէններու ՕՏՖՈՆ-ի իր ուսուցիչները:

Հիլլէն թէ Հայ մամուլը յատկանշական մեկնաբանութեամբ վարձատրեց յանրապետական Համբարձում Պէրպէրեանի Հայու Անկախութիւն արտայայտութիւնը երգահանդէսի մասին, դժուարատիքներով:

Արուեստագէտը իմանալ յաջողեցաւ իրագործելու ձեռնարկը որ յաջողութեամբ պատկուեցաւ՝ մասնակցութեամբ Արքայական Տաճար առաջին շուրջակա Պէրպէրեանի Գարնանի իր բոլոր երգչուհի աղջկան:

Արդիւնքի մասին՝ ուրիշ տեղեր միայն կրնան գրաստիանել...:

...Եւ երբ հիմա, Համբարձում Պէրպէրեանի երապարակային առաջին ելույթէն 51 տարի վերջ այս տողերը կը գրուին, տեսողութեան անցքը նշելով նուազուած ժամանակամիջոցը եւ ապահովուած դափնեպսակները՝ Արքայական եւ Ոսկեայ հանդիսութեանց, համոզուած եմ թէ տաղանդաւոր Արուեստագէտի աչքին, բաղդատմամբ 1928-ի առաջին ձեռնարկին կը նսեմանան բոլոր յաջողակները գորս անկալ շանեցաւ Մայր Հայրենիքի մէջ թէ Սփիւռքի, իր տուած բազմութիւնը երգահանդէսներուն առթիւ:

Երկար եւ անվիշտ տարիներ, տաղանդաւոր երգահան-խմբավար ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆԻ՝ ի վայելումն իր ապահովութեամբ վաստակին:

Վարձք կատար, Արուեստագէտ:

Տ. Շաւարշ Աւագ Գե. Մեհարապետ

Պուհնոս Այրէս

ԳԱՂՈՒԹԻՆ ՊԱՏԻՒ ԲԵՐՈՂ ԳԻՏՆԱԿԱՆ - ԲԺԻՇԿԸ

Տօֆ. Ս. Պալասանեան

Անգամ մը եւս, ուրախութեամբ կը յայտնենք մեր ըն-

թերցողներուն, թէ թերթիս բարեկամներէն, գաղութիս ճանչցուած ազգայիններէն եւ սիրուած ու փնտրուած սրբաւորան՝ Տօֆ. Սարգիս Պալասանեան վերջերս արժանացած է նոր բժշկական Առաջին մրցանակի մը: «Աստիճանական ուժերու 1005 կատարուած փորձեր» մրցոյթին:

Մեր ընթերցողներու յուշերը թարմացնելու համար, նշենք, թէ Տօֆ. Սարգիս Պալասանեան կը ղեկավարէ Պուէնոս Այրէսի առաջին հիւանդանոցի սրտաբանութեան բաժինը, կը դասախօսէ Պուէնոս Այրէսի բժշկական համալսարանին մէջ, եւ յաջորդաբար 1970ին, 1974-ին

(2 անգամ), 1978-ին (2 անգամ) եւ 1979-ին շահած է բժշկական տարրեր մրցոյթներու առաջին տեղերը:

Տօֆ. Ս. Պալասանեան հեղինակ է նաեւ «Սրտամրկանային հիւանդութիւններ» բժշկական գիրքին եւ մասնագիտական տարրեր հետազոտութիւններ գրած է բժշկական տեղական եւ արտասահմանեան հրատարակութիւններու մէջ:

Սարտաբազատ կրկին անգամ կը շնորհաւորէ մեծ գիտնականը եւ նորանոր յաջողութիւններ կը մաղթէ իրեն:

● Ա.Բ.Գ... այս էր Ս. Մետրոպ Մաշտոցի պատգամը՝ ծուկի եկած իր առաջին աշակերտին: Եւ Մարի Մանուկեան Կրթական Հաստատութեան աշակերտները, անվերապահօրէն չէին կրնար շրջանցել հայ գիրքը հնարողի պատգամը:

ՍՈՒՐԷՆ ՖԷՍԾԵԱՆԻ ՊԱՏԿԱՌԵԼԻ ՆՈՒԷՐԸ ԹԷՔԷԱՆ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Թէքեան Մշակութային Միութեան Կեդրոնական Վարչութեան կը տեղեկանանք թէ ամերիկահայ ծանօթ ազգային եւ բարերար Պարոն Սուրէն Ֆեսճեան (նի եորթէն) վեց հազար տոլարի պատկանելի նուիրատուութիւն մը ըրած է Միութեան: Համաձայն բարեբախտ փափաքին, վերոյիշեալ գումարին կէտը պիտի յատկացուի Վահան Թէքեանի ծննդեան Հարիւրամեակի հրատարակութիւններու շարքին, իսկ մնացեալ կէտը պիտի գործածուի Միութեան հրատարակչական այլ կարիքներուն: Պրն. Սուրէն Ֆեսճեան ծանօթ է իր նուիրատուութիւններով, ո-

րոնք, տարիներու վրայ երկարած, յատկացուցած է ազգային եկեղեցական եւ մշակութային բազմաթիւ ծրագիրներու իրագործման: Ան միաժամանակ երկար տարիներ վարած է ազգային զանազան պաշտօններ, միշտ եւ անվերջ իր անսակարկ օժանդակութիւնը բերելով եկեղեցաշէն թէ ազգանուէր ձեռնարկներու յաջողութեան: Պրն. Ֆեսճեան երկարամեայ անդամ է Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան Կեդրոնական Վարչութեան: Ան պատասխանատուներէն է նաեւ նի եորթ բարեբախտ մէջ մօտ տասնամեակէ մը ի վեր հաս-

տատուած «Երուսաղէմի Հայ Պատրիարքութեան Բարեկամներ Ընկերակցութեան», որուն նպատակն է նուիրաբերել թէ այլ միջոցներով սատարել Երուսաղէմի Պատրիարքութեան Դպրեվանքին մէջ հայ պատանիներու հայեցի դաստիարակութեան: Վերոյիշեալ իր վերջին նուիրատուութեամբ, Պարոն Ֆեսճեան անգամ մը եւս կուզայ ապացուցանել թէ ջերմ պաշտպան մըն է հայ մշակութային, կը հաւատայ անոր ներգոր ուժին, որուն պահպանումն ու տարածումը անհրաժեշտ կը նկատուի արտասահմանի մէջ վառ պահելու համար հայն ու հայութիւնը:

ԵԿԵՂԵՑԱՍԷՐ ՏԻԿՆԱՆՑ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

- Եկեղեցասէր Տիկնանց Կազմակերպութիւնը շնորհակալութեամբ ստացած է բարեպաշտ ազգայիններէ հետեւեալ նուիրատուութիւնները:
  - Պր. Կարօ Գուլումճեան՝ մետաքսէ կերպաս շուրջափ համար:
  - Պր. Արամ Թօսուեան՝ հողաթափեր եկեղեցոյ կողմէ զատիկ համար:
  - Պր. Վարդեմառ Հորիկեան՝ ափսէ մը:
  - Պր. Յակոբ Գարտաշեան՝ մետաքսէ երկզնի շուրջափ համար:
  - Տիկ. Էլմոն Սարեան՝ գորգ մը անսնդատան համար:
  - Տիկն. մը՝ ձեռագործ մը խորանին համար:
  - Տիկ. Վրէժուհի ձերեճեան՝ սեղանի ծածկոց մը:
  - Պր. Վրէժ Սալխասեան՝ մետաքսէ կերպաս շուրջափ համար:
  - Պր. Պօղոս Պալասանեան՝ խորանին եւ սուրբերուն ձեռագործ ծածկոցներ:
  - Պր. Հայկ Շահինեան՝ խորանին համար գորգ մը:

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ

Մանուկներու Տօնին առիթով, մեր անդամուհիները այցելեցին Մանուկներու պետական հիւանդանոցը եւ ըրին հետեւեալ նուէրները:— 360 գոյգ կօշիկ (Պր.ներ Սարգարեանի, Է. Տօնիկեանի, Ա. Մալեանի, Ա. Քէօրօղ-լեանի եւ Թլլրամեանի կողմէ):
256 շապիկ եւ 354 հատ ձերմակեղէն եւ շորեր՝ Երախաներու համար (նուիրուած ՀԱՅ ԱՓՈՐ, ՉԻԹԷՔՍ Ա.Լ., ԱՏԻՏԱՍ Հաստատութեանց, եւ Պր.ներ Գալայեանի, Ալթունեանի եւ Թօփաշեանի կողմէ):

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴՊՐՈՅՆԵՐՈՒ

Եկեղեցասէր Տիկնանց Կազմակերպութիւնը 200.000ական փեսօ նուիրեց հետեւեալ վարժարաններուն:— Ս.Գ.Լ.Կրթ. Հաստատութեան, Խրիմեան Կրթ. Հիմնարկութեան, «Մարի Մանուկեան» վարժարանի, Արծրունի վարժարանի, Պազէճեան վարժարանի, Վ. Լոփէսի վարժարանի եւ Միթարեան վարժարանի:

ՑԱԻԱԿՑԱԿԱՆ

Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան Յունաստանի Երջանային Վարչութիւնը խորապէս կը սգայ Կուսակցութեան Հարա. Ամերիկայի Երջանային Վարչութեան Փոխ առնակալ Ընկ. Հայկազուն Չալեանի անժամանակ մահը եւ ցաւակցութիւնները կը յայտնէ ողբացեալի այրիին, գաւակներուն եւ փեսաներուն:

Ընկ. Հայկազուն Չալեանի մահուան տխուր առիւ, Ա. Բէնֆէն Ընկ. եւ Ընկերուի Սարգիս եւ Եղիս Խաչատուրեաններ, Սարտաբազատին կը նուիրեն 100 տոլար:

ՑԱԻԱԿՑԱԿԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Վարչութեան Փոխ առնակալ Ընկ. Հայկազուն Չալեանի մահուան տխուր առիւ հետեւեալ կազմակերպութիւններէ ստացած ենք ցաւակցական հեռագիրներ:—
Թէքեան ակումբ Մոնթէվիտէօ
Միջրան Տաճատեան ակումբ Գորտուպա
Արմենակ Եկարեան ակումբ, Սան Փաւլօ
Թէքեան Մշակութային Միութեան Կեդր. Վարչութիւն, Պէյրութ.
ՌԱԿ Հիւսիսային Ամերիկայի Արեւելեան Երջանի Երբջանային Վարչութիւն

ՌԱԿ ՀԱՐԱՒ. ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ
ՇՐՋ. ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

YA APARECIO

Guía Armenia de la República Argentina
CONSULTELA EN
Centro Armenio. Acevedo 1353, Cap.

U. G. A. B. Acevedo 1322, Cap.
SE DISTRIBUYE EN
Roseti 57. 1427 Buenos Aires
TE: 855-8282, 51-4708 ó 70-8985

EDITION INTERNATIONALE
Le Monde
 SELECTION HEBDOMADAIRE

DESPUES DE LOS ATENTADOS

Reproducimos la interesante crónica que "Le Monde" publicara en su edición del 25 de diciembre, luego del atentado ocurrido en los Campos Elíseos y que costó la vida de un diplomático turco. En la página 6 de esa misma edición "Le Monde" publica, además de los detalles concernientes a los atentados, una carta sin fecha firmada por Gérard Chaliand, pero que parece haber sido enviada al día siguiente de dichos atentados del 18 de noviembre. También la reproducimos, por considerarla del interés de nuestros lectores.

Dice "Le Monde"

La desesperación de los Armenios

¿Qué fanatismo religioso o qué reivindicación de una patria perdida anima a los terroristas que desde hace 5 años han asesinado a 12 diplomáticos turcos?

Todos estos homicidios han sido reivindicados por hombres de una supuesta "resistencia" armenia perteneciente a organizaciones de diferentes colores ideológicos, pero todas ellas resultan a practicar una violencia deliberadamente ciega.

En ninguna de las oportunidades los asesinos han dado la cara. Voces anónimas, al telefonar, han afirmado pertenecer al pueblo armenio. Aunque no podemos excluir la hipótesis de que se trate de oscuros ejecutores de un grupo que bajo la máscara de la causa armenia apunten, sencillamente, a provocar en Turquía una desestabilización, ya que hay signos de que están empeñados en una obra de perseverancia.

Si se trata de armenios y la reacción general de los sobrevivientes, exiliados en todo el mundo, no pone en duda esta alegación de la desesperación de los comandos terroristas favorece indudablemente esta operación, y la inserción de la minoría no musulmana en la vida pública se arriesga siempre, por repercusión, de ser repuesta en causa.

Porque la causa armenia no perdió actualidad aunque la Comisión de los Derechos Humanos de la ONU se haya rehusado, el 15 de mayo pasado, con la intervención de Turquía, a calificar de "genocidio" la matanza de un millón y medio de armenios en 1915.

No obstante, el profesor Soyner -representante francés en las deliberaciones- había confirmado con justicia: "Tratándose de la historia del pueblo armenio como la de todos los pueblos, los hechos son los hechos. Y no está en el poder de nadie el modificarlos o hacerlos olvidar!"

Después de muchos siglos en que las minorías no musulmanas del imperio turco gozaban de un estatuto particular y tolerante ellas fueron, hacia el final del siglo 19, el blanco de un proceso de "turquificación" radical, el que inspiró tanto a Abdul Hamid, "el sultán rojo" como a sus sucesores los jóvenes

turcos. Desde la Navidad de 1895, en que 3 millones de armenios fueron encerrados en la Catedral de Urfa y quemados, hasta la primavera de 1915 en que el pueblo armenio fue deportado y masacrado por los kurdos y por la armada turca, o abandonados a la miseria, hubo intención de exterminación en una acción netamente apoyada por los diplomáticos alemanes quienes eran, entonces, los testigos aliados a Turquía.

Antes de la Conferencia de Paz, el 17 de junio de 1919, el Gran Visir Damad Ferid Pachá declaró, en nombre de su país, que descartaba "el pensamiento de disfrazar estos crímenes tremendos que hacen estremecer de horror la conciencia humana". Una tal confesión se asemeja, guardando las distancias, al gesto del canciller Brandt arrodillándose, en 1970, ante el monumento a las víctimas del Ghetto de Varsovia.

Lo que hoy las jóvenes generaciones de armenios piden a Turquía es, por lo menos, un gesto o una palabra parecidos al reconocimiento de culpabilidad colectiva. Ciertamente que no es el caso de ver renacer a una Armenia independiente, a caballo de la Unión Soviética y Turquía. Ella no tuvo, en 1920, más que una existencia efímera, abandonada por los vencedores que la habían creado.

Pero ningún dirigente turco, cualquiera sea su partido, puede pronunciar las palabras que desautorizarían a Kemal Atatürk y a los que construyeron un Estado laico sobre las bases de un nacionalismo vigilante que no rehuye ningún medio.

Las minorías existen hoy en la medida en que aceptan existir como tales.

Y ¿cómo no son las mismas potencias que se indignan del silencio turco las que quedan mudas con respecto a los genocidios que ellas mismas cometieron? Esta hipocresía no quita nada del horror del crimen cometido contra un diplomático seguramente inocente. Y ella tampoco contribuye a hacer justicia a los Armenios.

Y ésta es la carta del señor Gérard Chaliand:

Terrorismo publicitario y debilidad política.

Tres atentados cometidos en París, el domingo 18 de

noviembre, contra las sedes de las compañías aéreas Turkish Airlines, K.L.M. (Países Bajos) y Lufthansa (Alemania Federal), fueron reivindicados por una organización denominada "Armada Secreta de Liberación de Armenia". Si estas acciones fueron realmente cometidos por una organización armenia, éstas destacan en particular -por lo que hace a los atentados a K.L.M. y Lufthansa- su debilidad política.

Es un hecho que el genocidio de los armenios llevado a cabo por el joven gobierno turco en 1915, no es reconocido por el Estado Turco. Y es más: Turquía se opuso a que la existencia de este genocidio fuera siquiera mencionada - hace unos meses apenas - por la ONU en el cuadro de un párrafo relativo al crimen del genocidio. Es también un hecho que raramente la prensa menciona los actos de violencia y protesta que se registran sobre este particular. A este respecto, si el genocidio de los Armenios es hoy conocido por la opinión pública ello se debe -aunque el hecho sea lamentable- a causa de los atentados cometidos contra miembros del cuerpo diplomático turco desde hace algunos años.

Pero las acciones de este tipo no pueden constituir un programa político, ni pretender sensibilizar a la opinión sobre un crimen contra la humanidad; sobre todo golpeando a las compañías que, cerca o lejos, no tienen ninguna responsabilidad en el genocidio.

Imitando a las organizaciones que no demostraron, en un pasado reciente, ningún tipo de madurez política, esta clase de activismo termina por perjudicar a la causa que pretende servir.

El ejemplo de Portugal

Fundado por José C. Paz el 18 de octubre de 1869. — Director desde 1898 a 1943, Ezequiel F. Paz; desde 1943 a 1977, Alberto Gainza Paz

LA PRENSA
 DIARIO DE LA MAÑANA

Clausurado y confiscado por defender la libertad de prensa el 3 de febrero de 1951; reanunció sus ediciones el 3 de febrero de 1951.

Domingo 20 de enero de 1980

Director
 MAXIMO GAINZA

La democracia ofrece, frente a las estructuras totalitarias, la suprema ventaja de hallar en su ejercicio, la posibilidad de superar sus propios desvíos o deficiencias y de rectificar los errores o abusos que pudieran cometerse dentro de las instituciones que ha instaurado. Esa capacidad de corrección, que supone entre otras cosas la periodicidad de los cargos electivos, la publicidad y el control de los actos de gobierno y la existencia de un Poder Judicial independiente, sólo existe en las formas auténticamente republicanas y se halla por completo ausente en los regímenes dictatoriales.

Esta facultad de revisar y corregir los errores propios a que aludimos sería inimaginable sin una constante renovación de sus cuadros dirigentes, signo inequívoco de la vitalidad política de la democracia, que contrasta abiertamente con el general anquilosamiento que exhiben las comunidades totalitarias, cuyos gobernantes y camarillas asumen el poder con vistas a una perpetuidad que sólo interrumpen la muerte o la revolución.

Ejemplo claro de lo que afirmamos, lo proporcionan los últimos acontecimientos ocurridos en Portugal, país que al cabo de medio siglo de estancamiento fascista, al que sucedieron turbulentas jornadas de desordenado y anarquizante izquierdismo, parece haber entrado en una senda de moderación política, sin necesidad de alterar en lo más mínimo sus nuevas instituciones democráticas. Más aún, precisamente por haberla resguardado, ha sido posible esta memorable evolución hacia formas sociales genuinamente liberales y tolerantemente conservadoras. El pueblo lusitano ha

reaccionado así contra los tres grandes enemigos que amenazaban su incipiente estructura republicana: el peligro comunista, la intrasigencia socialista, y la fragmentación de la representación parlamentaria que venía afectando sensiblemente la estabilidad de sus últimos gobiernos.

Habrà que decir que la democracia se aprende sólo en su propio ejercicio, que constituye a la vez su única escuela y experiencia. Ello entraña un alto riesgo, pero es el precio ineludible

que debe pagarse para vivir plenamente en libertad. La ciudadanía portuguesa corrió conscientemente una saludable aventura, confiada en la pujanza y lozanía del sistema político elegido. Logró de ese modo el yugo de la dictadura y eliminó el elemento anarquizante que la sucedió.

Este es el positivo saldo que ha dejado los recientes comicios legislativos y municipales, en los que una coalición de los sectores políticos de centro y de derecha moderada, con el respaldo popular necesario para dirigir en el futuro los destinos de la nación.

Ese vigor de la democracia permitió la permanente incorporación a la función política, de hombres con una auténtica vocación de servicio, imposible de encontrar en otros regímenes de gobierno. La figura del flamante primer ministro, Francisco Sá Carneiro, abogado destacado, perteneciente a una influyente familia de la aristocracia norteña del país, constituye una elocuente expresión de lo que afirmamos. Lanzado a la arena política hace apenas una década, en los últimos tiempos del decadente gobierno de Caetano, sucesor del régimen salazarista, lo hizo no como un medrador de cargos públicos, sino como un auténtico y conspicuo defensor de las libertades cívicas perdidas. Alejado de los extremismos por un milagro de forjar en pocos años un poderoso partido de centro de supuestas rispidas disensiones surgidas en el seno, y de llevarlo finalmente en alianza con otros sectores, a la victoria electoral de hace pocas semanas.

Con él, la política portuguesa ha ganado mucho. Seguramente el país perdido bastante con la política. Esta le debe no sólo una parte de su fortuna, invertida en sus campañas, sino además la pérdida del sosiego y la tranquilidad a que su posición desahogada y respetable le daba derecho.

Dijimos que su vertiginoso ascenso tenía algo de milagroso y acaso cierto. Pero habría que agregar que esa clase de portentos sólo son posibles en la democracia.

ORTOPEDIA

Bartamian S. A.

Presenta su línea completa de:

PIE RECTOR®

- Calzado ORTOPEDICO para usar con plantillas.
- Calzado ANATOMICO
- PLANTILLAS CORRECTORAS, TALONERAS y elementos de Ortopedia en general.

Y nuestra reciente creación...

CALZADO DEPORTIVO y SANDALIAS con PLANTILLA incorporada para la continuidad del tratamiento.

Precio sugerido \$ 56.000

Belgrano 1699 - Bs.As. TE. 45-5213

30%
 dto. a obras
 sociales